

Campsentelles, 10
2007

CENTRE D'ESTUDIS SANTFOSTENCS
AMICS DE CABANYES

Lloances a dues
celebracions

LLUÍS BOSCH I ROCA

Aquest any 2007 commemorarem el desè aniversari de dos fets que mereixien ésser comentats.

La revista *Campsentelles*

Primer, encara que sigui el darrer en celebrar-ho, serà el llibre o revista *Campsentelles 10* que surt el mes de desembre. El *Campsentelles 1* va sortir el desembre del 1995, el 2 el desembre del 1996 però l'any 1997 es va publicar el llibre d'en Enric García-Pey Sant Fost, *Els noms tradicionals. Recull onomàstic*, un llibre molt ben documentat amb els motius i noms de les cases i dels llocs o indrets.

El *Campsentelles 3* va aparèixer l'any 1998, el número 4 l'any 1999 i el 5 l'any 2000 i va haver-hi una altra interrupció i el 2001 es publicà *Sant Fost en imatges 1895-2001* i el 2001 editaren *Sant Fost, el paisatge de la memòria*, un recull de dinou fotografies fetes per Xavier Margaix que són alguns dels elements més característics del nostre paisatge.

A partir del 2003 cada any han sortit els *Campsentelles* sense cap

més interrupció fins aquest número 10. La reguralitat d'aquestes publicacions dels *Campsentelles* és obra de l'equip format per en Ferran Pérez com a president i com a vocals en Xavier Pérez, Enric Gil, Marc Flaqué i Josep Esclusa. Els germans Pérez, que a més a més han publicat llibres sobre temes variats peò tots referents a Sant Fost i el seu entorn, han col·laborat en la reparació de l'església de Cabanyes i moltes més actuacions d'importància capital per al poble.

La revista *Campsentelles*, els llibres que publiquen i totes les actuacions i arranjaments es poden dur a terme per les aportacions dels gairebé centenar de socis del Centre d'Estudis Santfostencs "Amics de Cabanyes" i també de les subvencions de l'Ajuntament i altres institucions; l'objectiu del Centre d'Estudis Santfostencs és protegir, estudiar i difondre el patrimoni del poble.

La Caminada Popular

L'altre fet que també celebra el desè aniversari és la Caminada Popular que organitza cada any el Grup de Dones Hedera. Cadascuna d'aquestes caminades, que comencen i acaben a la Plaça de la Vila, han estat formades per un itinerari diferent i d'uns 12 a 15 quilòmetres de recorregut, ben assenyalat perquè ningú es pugui extraviar. A més la Policia Local amb els seus cotxes ocupen llocs estratègics per si algú pren mal.

Abans de la sortida de la Plaça de la Vila et penguen amb una agulla una papereta de contrasenya i durant el recorregut, a les tres o quatre parades et marquen un senyal. En aquestes parades tenen aigua, xocolata, galetes, taronja i llimona a talls. Al final de la cursa lliures la butlleta i un cop comprovat que has passat tots els controls et donen una bossa amb una samarreta i a part, en un tendal, un got amb vi, cola o aigua; a més a més regals per sorteig amb el número de la susdita papereta. A part, dos premis especials: un per al caminant més jove i altre per al de més edat. En tot aquest muntatge participa molta gent i durant molts dies.

A la Plaça de la Vila abans de començar la caminada. (Fotografia Lluís Bosch)

Jo que he anat a vuit de les deu caminades, entre elles la primera l'any 1998 i l'última aquest any 2007, sempre m'he preguntat com s'ho feien per trobar els senders a seguir, i qui posava els senyals indicant el camí per on passar. Ho vaig preguntar a una de les Dones Hedera, la Sra. Pepi i una altra dona Hedera, la Sra. Montse, va donar-me dos fulls amb tota la història de les caminades, que es publica a continuació:

Història de les caminades i elecció del recorregut

Pel Grup de Dones Hedera

Vet aquí una vegada un seguit de senyores a qui els agradava caminar i conèixer les precioses muntanyes que envolten el nostre poble.

En un primer moment eren dues senyores que el 1996, fa onze anys, sortien els diumenges als matins. Un grup ecologista del poble va realitzar una plantada d'arbres a prop de la Font dels Castanyers per

repoblar alguna cosa del que es va cremar el 1994. Allà va començar la relació de dues senyores més en aquest petit grup. Ja en són quatre. En una de les reunions de sòcies del Grup de Dones Hedera, en comentar les inquietuds personals, s'hi van sumar dues persones més per tal de fer aquestes petites caminades.

Així, doncs, sortien els diumenges als matins, els dimarts i els dijous a les tardes. Hivern i estiu, buscant els recorreguts més adients a les circumstàncies climatològiques i de llum, per poder caminar però sense cometre imprudències.

El 1997 es van començar a informar i a participar en les caminades populars que s'organitzaven en els diferents pobles, les quals a vegades tenien sempre els mateixos recorreguts però que en d'altres ocasions variaven cada any el circuit.

Així va començar a calar en el grup de les sis amigues la idea d'organitzar aquesta interessant activitat perquè poguessin gaudir-la els veïns de Sant Fost.

Pel llibre del Sr. Rifà sobre els indrets d'interès del municipi havien conegut a les seves passejades els punts més famosos del poble.

El total de sòcies en aquells anys no era gaire alt i no hi havia gaires aficionades a la muntanya, així que es va decidir demanar ajuda a l'Agrupament Escolta del poble per cobrir els llocs d'avituallament a la muntanya i aportar-hi la participació dels nens i l'interès d'aquests per l'entorn.

En aquell primer any de caminada, 1998, i a imitació de les que havíem vist en alguns pobles de les rodalies, es va decidir organitzar dos circuits, de 8 i 14 quilòmetres per donar a conèixer algunes de les fonts que tenim al nostre entorn. Es passava per la Font Better, la Canaleta, els Castanyers, la Guineu, la Font de Canyelles i la Font de les Heures. La participació fou de 150 persones.

Per a l'any 1999 també es prepararen dos circuits. Es va decidir que hi havia un entorn que el poble havia de conèixer com és el Pou del Glaç. A la nostra passejada de preparació fins i tot portàrem a l'Ajuntament unes fotos amb un escrit de queixa perquè el forat d'introducció del gel estava molt descobert i era un perill molt gran. Per diversos problemes no es va fer un bon recorregut i no es va poder apreciar el Pou tal com ens hagués agradat.

L'any 2000 les sis caminants que continuaven fent les seves passejades van decidir que calia unificar el recorregut. I continuant ensenyant els punts d'interès que hi ha al municipi, a més d'intentar que, en popularitzar-se un determinat lloc, l'Ajuntament veiés l'estat en què es troben força racons de la zona. Així decidírem que el recorregut ens portés fins a la Font de la Dinamita i l'entorn de les ruïnes de la fàbrica de la Dinamita. Fins i tot s'hi va posar una corda per ajudar en un camí una mica difícil i es van tallar moltes bardisses del camí per fer-lo més accessible.

L'any següent volíem ensenyar un punt important del municipi: el poblat ibèric. Com no desitjàvem que es pogués perjudicar alguna resta arqueològica, vam decidir demanar permís a l'Ajuntament de Montcada, que molt amablement ens van brindar la seva col·laboració i van posar un grup de persones que donaven explicacions de les restes i les excavacions, així com la forma de vida dels ibers. Fins i tot van posar una petita botiga de venda de records. Aquella caminada va suposar un canvi respecte a les anteriors, ja que es va donar l'entrepà a la meitat del recorregut, al punt més alt de la muntanya, amb tota la infraestructura que això va suposar. Per al futur hem intentat no repetir aquesta experiència.

L'any 2002 com teníem pendent conèixer de debò el Pou del Glaç, ens vam proposar que s'havia de tornar a visitar. Ens vàrem posar en contacte amb els germans Pérez, que en un llibre havien donat moltes i detallades explicacions del pou. Ells ens van adreçar a un jove de Mollet, gran aficionat als temes dels pous, coves, mines d'aigua, refugis de guerra, etc. Amb

ell es va preparar una petita explicació que s'anava facilitant als caminants quan arribaven a prop de la cúpula i al costat de les piscines de congelació de l'aigua. Aquest cop vam quedar més satisfetes que en l'any 99.

Ja som a la sisena caminada. És l'any 2003. Pensem que hem de canviar d'aires. L'any anterior s'ha anat cap al Besòs, doncs aquest any hem d'anar cap a Badalona. Així que passem per la Font de les Monges, a prop del Seminari. Un lloc que es mereix fer una mica de revisió a causa de l'estat en què està i al que va ser. Gràcies a diversos veïns es van poder obtenir fotos antigues de la Font de les Monges i de la primera urbanització de la Conreria. Amb la col·laboració del marit d'una sòcia es va poder fer una bonica exposició d'aquestes fotos a la plaça de l'Ajuntament perquè es conegués el lloc quan estava en tot el seu esplendor i la bonica llegenda de l'Arbre dels Nassos.

L'any 2004, setè recorregut, ens endinsem en el poble veí, ja que marxem cap a Santa Maria de Martorelles. Per la Font Sunyera i uns forts pendents arribem als boscos de la Nau. En el recorregut de tornada hi ha unes vistes del Vallès molt interessants. El recorregut tenia uns pendents un xic pronunciats però creiem que els veïns ja estan fets a les caminades i els podran resistir. En algun cas ha actuat Protecció Civil.

Per a l'any 2005 tornem a portar els veïns a un altre recorregut de fonts. Així que podem comprovar l'estat de conservació i la disminució de cabal que estan tenint. Intentem que l'itinerari sigui diferent de la primera vegada encara que passi per les mateixes fonts. La Font Better, la Canaleta, la Guineu i les Heures. Un grup conscienciat en el manteniment de l'entorn es va dedicar a recuperar-les, començant per la Font de les Heures, tot i que la seva labor s'ha valorat poc ja que la placa que indica la ubicació de la font ha estat destrossada.

Per a l'any 2006 es fa el recorregut a petició dels Escoltes. Celebren els 10 anys de la fundació i com s'anomenen Agrupament Escolta Galzeran, doncs volen que es conegués el turó que els dona nom. De manera

que aquesta vegada són els escoltes els qui designen el camí que cal fer. Les vistes són precioses des de dit turó, punt més alt de la Serralada del Litoral. Aquest cop els caminants es queixen de la duresa, però es porten com a valents.

Un grup de la caminada. (Fotografia Lluís Bosch)

Donant-li voltes i per compensar i engrescar els veïns, les sis caminants pensem que el 2007 hem de donar alguna facilitat en la ruta. Així, doncs, aprofitant que al costat del riu Besòs han fet una pista i que les plaques solars són una cosa espectacular de veure, decidim que pot ser un bon circuit. Ampliat amb el pas a prop de les pedreres que se'ns van menjant la muntanya, encara que no s'han vist molt ja que han restat gairebé sempre d'esquenes. La pujada fins a l'església de Cabanyes, que obren per als caminants aquest diumenge a partir de les vuit del matí per al qui vulgui la pugui conèixer. La participació ha estat un 15% superior a l'esperada.

Queden força zones que no podem visitar, ja que els seus propietaris no donen permís perquè passi un grup important de persones. Tenen por a tenir algun perjudici i no saben que l'organització va cuidant i arreglant els camins, i els deixen molts cops més nets i arreglats que si no passés ningú.

En aquests anys hem tingut el suport de moltes persones, algunes de forma ocasional i unes altres de manera continuada any rere any. En un cas concret una altra senyora, gran coneixedora dels voltants del poble per portar més temps vivint-hi, ha esdevingut ja la setena del grup.

En Lluís Bosch rebent el premi per al participant de més edat. (Fotografia Lluís Bosch)

Acaba de finalitzar la ruta del 2007 i ja estem pensant per on serà la propera. Segurament tornarem a fer suar una mica, portant la ruta a la muntanya, però encara s'ha de definir si val la pena ensenyar els avenços en les excavacions del poblat ibèric o bé el castell de Sant Miquel, o potser tornar a la Font de la Dinamita, amb les noves cases que quasi tapen el camí d'entrada. Encara és massa aviat per decidir-ho. Normalment fins al març no s'acaba de concretar el recorregut però seguim amb la il·lusió de valorar el que ens envolta per mitjà de conèixer-lo, visitar-lo i saber que feien allí els anteriors habitants d'aquest poble i poder conservar-los per als nostres néts.

Las Cabrioletas Montesinas (així ens va batejar el marit d'una de nosaltres). O també *Las Kilimanjaras*. La família ens estima, però no es resisteix a burlar-se'n una mica, ja que la intenció d'algunes d'elles és pujar al Kilimanjaro. A finals d'agost li comunicaré si ho hem aconseguit.¹

Grup de Dones Hedera

Considerant la quantitat d'actuacions que promouen durant tot any i el nombre de persones que hi intervenen, han de tenir una bona organització i molta dedicació.

Organitzacions com el Centre d'Estudis Santfostencs, amb els germans Pérez com a capdavaners, el grup de Dones Hedera i altres grups, clubs i associacions, fan molt per Sant Fost i gràcies a ells el poble es conserva bonic amb boscos, torrents i fonts, molt escampat i sense aglomeracions ni embussaments, i que per molts anys duri.

(1) Van fer-ho realitat l'estiu de 2007.